

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА-
СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ**

(за матеріалами Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Студента 4 курсу, 14 групи,
спеціальності 292 «Міжнародні
економічні відносини»
освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

(підпис студента)

Сухоставця
Михайла
Андрійовича

Науковий керівник
к.е.н., доцент

(підпис керівника)

Гринюк
Наталія
Андріївна

Гарант освітньої програми
к.е.н., доцент

(підпис гаранта)

Лежешко
Вікторія Геннадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки

Спеціальність: «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець

Ганна Володимирівна

«__» _____ 2023 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Сухоставцю Михайлу Андрійовичу

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Інноваційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу»

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 2023 р. №

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: 23.05.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Метою роботи (проекту) є обґрунтування й розробка рекомендацій щодо розвитку міжнародної інноваційної політики підприємств.

Об'єктом дослідження виступає процес формування інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти адаптації інноваційної політики до умов бізнес середовища.

4. Перелік графічного матеріалу: рис.1.1., 1.2., 1.3., 1.4.

Табл. 1.1., 1.2., 1.3., 2.1.

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	До 20.12.2022	
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	До 10.02.2022	09.02.2023
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	До 28.02.2023	01.05.2023
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	До 26.04.2023	23.05.2023
5	Подача готової ВКР на кафедрі	До 23.05.2023	07.06.2023
6	Попередній захист ВКР	За графіком (30.05.2023-10.06.2023)	
7	Захист ВКР	За графіком (13.06.2023-24.06.2023)	

8. Дата видачі завдання «__» _____ 2023 р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

Гринюк Н. А.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньої програми Лежешькова В.Г.

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент

Сухоставець М. А.

(прізвище, ініціали, підпис)

АНОТАЦІЯ

Сухоставець Михайло Андрійович. Інноваційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу (за матеріалами Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота присвячена актуальній проблемі розробки та розвитку міжнародної інноваційної політики підприємства.

У роботі розглянуто сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу. Проаналізовано міжнародну інноваційну діяльність компанії Digital Ukraine.

Оцінено стан та тенденції розвитку міжнародної інноваційної політики в Digital Ukraine. Сформульовано пріоритети розвитку інноваційної політики Digital Ukraine.

Ключові слова: інновації, міжнародна діяльність, міжнародний бізнес, конкурентоспроможність, бізнес-середовище.

ANNOTATION

Mykhailo Sukhostavets. Innovation Policy of an Enterprise as a Subject of International Business (based on the materials of the Digital Ukraine Association, Kyiv)

The final qualification work is devoted to the actual problem of developing and developing the international innovation policy of an enterprise.

The paper considers the sense and key characteristics of the innovation policy of an enterprise subject to international business. The international innovation activities of Digital Ukraine are analyzed.

The state and trends in the development of international innovation policy in Digital Ukraine are assessed. The priorities for the development of the innovation policy of Digital Ukraine are formulated.

Keywords: innovation, international activity, international business, competitiveness, business environment.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ DIGITALUKRAINE	5
1.1. Сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства- суб'єкту міжнародного бізнесу.....	5
1.2. Аналіз міжнародної інноваційної діяльності Digital Ukraine	13
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ DIGITALUKRAINE В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.....	21
2.1 Дослідження стану та тенденції розвитку міжнародної інноваційної політики в DigitalUkraine.....	21
2.2 Пріоритети розвитку міжнародної інноваційної політики в DigitalUkraine	24
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

ВСТУП

Актуальність теми. Аналіз сучасної економічної практики показує, що високих результатів підприємства можуть досягти лише за умов цілеспрямованого пошуку нових (новаторських) можливостей, які відкриває господарське середовище щодо виготовлення і/або впровадження нових видів товарів, виробничих засобів, освоєння нових ринків і форм організації виробництва. Це передбачає особливий стиль ведення бізнесу, в основу якого покладено орієнтацію на впровадження нововведень і проведення систематичної та цілеспрямованої інноваційної політики.

Без впровадження інноваційної складової неможливо покращити конкурентоспроможність підприємств. Всі вони функціонують в умовах жорсткої конкурентної боротьби на фоні економічної глобалізації. Саме тому запорукою підвищення ефективності функціонування підприємств є розробка інноваційної політики для росту та розвитку підприємства. Переваги інноваційного фактора у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства (регіону або держави) сьогодні є очевидними, а його вплив на діяльність підприємств – радикальним і комплексним, оскільки для більшості підприємств інновації стають головним фактором економічного розвитку.

Аналіз рівня розробленості проблеми. Дослідження питань та вагомий внесок у розробку теоретичних та прикладних проблем інноваційного розвитку країн і механізмів удосконалення інноваційної політики зробили іноземні та вітчизняні вчені, серед яких: Ніббе Дж. [1], Антонюк Л. [2], Морозов Ю. П. [12], Андрощук Г. О.[3], Кужель В. М.[4] та інші[5]. Не дивлячись на глибоке опрацювання багатьох теоретико-методичних питань, наукова література з питань інноваційної складової та її удосконалення не дає достатньо повного уявлення про завдання та процесу формування інноваційної політики для суб'єктів-підприємств в міжнародному бізнесі.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування й розробка рекомендацій щодо розвитку міжнародної інноваційної політики підприємств.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких дослідницьких завдань:

- розглянути сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу;
- проаналізувати міжнародну інноваційну діяльність Digital Ukraine;
- дослідити стан та тенденції розвитку міжнародної інноваційної політики в Digital Ukraine;
- сформулювати пріоритети розвитку інноваційної політики в Digital Ukraine.

Об'єктом дослідження виступає процес формування інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти адаптації інноваційної політики до умов бізнес середовища.

Методи дослідження. При написанні випускної кваліфікаційної роботи використано методи логічного узагальнення, аналізу, синтезу для дослідження теоретичних основ управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності національної економіки, порівняння, групування, аналізу, табличний – для дослідження динаміки зміни зовнішньоторговельних показників.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, обсяг якого не перевищує 2 сторінки, двох розділів, кожний з яких містить по 2 параграфи. Обсяг кожного параграфу в межах 5-7 сторінок, відповідно обсяг основної частини роботи не перевищує 35 сторінок. В кінці роботи висновки, додатки та список використаних джерел (який не враховується в загальний об'єм роботи). Повний обсяг роботи становить 34 сторінки, з них 30 сторінок основного тексту. Робота включає 4 рисунки та 4 таблиці. Список використаних джерел налічує 31 найменування.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ DIGITALUKRAINE

1.1. Сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкту міжнародного бізнесу

Підвищення ролі інноваційної діяльності підприємств, які вийшли або виходять на міжнародний ринок, є одним з найважливіших завдань економічного розвитку держави, що забезпечують створення та розвиток інноваційних технологій. Тому реалізація міжнародних інноваційних проектів, а також розвиток нових технологій, проведення наукових досліджень дозволяють підприємствам отримувати: конкурентні переваги, підвищувати рівень прибутковості та реалізовувати інноваційну продукцію на зовнішніх ринках, тим самим забезпечуючи надходження валюти в країну та створюючи умови для розвитку національної економіки.

На сучасному етапі розвитку економіки та загострення конкурентної боротьби перед підприємствами-суб'єктами міжнародного бізнесу постають проблеми підвищення власної конкурентоспроможності. Сталий розвиток підприємства залежить від реалізації міжнародних інноваційних проектів, а саме дає можливість підприємствам адаптуватися до існуючого рівня конкуренції на ринку та у перспективі зайняти лідируючі позиції на ньому, за рахунок довгострокової інноваційної орієнтації.

Сучасний конкурентний ринок висуває постійно зростаючі вимоги перед його учасниками, стимулюючи останніх до зміни тактики конкурентної боротьби. Посилення значимості міжнародної інноваційної діяльності спонукає топ-менеджмент підприємства спрямовувати зусилля на посилення конкурентних переваг, як вирішального фактора економічного зростання підприємства. Тому, потреба і перспективність таких заходів обумовлюють необхідність концентрації уваги на поліпшенні процесів управління міжнародними інноваційними проектами, як основоположними факторами ефективності роботи підприємства.

Термін «інновація» в наукову лексику вперше був введений вченим-класиком Й. Шумпетером. Він стверджував, що «інновація являє собою історичне явище, що викликає необоротну зміну виробництва товарів. Якщо замість зміни величини факторів ми змінимо функцію виробництва, то матимемо саме інновацію. Тобто можемо визначити інновацію просто як встановлення нової виробничої функції. Інновація означає появу нової комбінації, тобто перехід від старої виробничої функції до нової» [6].

Загалом, інновація це багатоаспектне явище, ознаками якого є: використання досягнень науки і передового досвіду; створення благ (технології) більш високої якості; цільова зміна у функціонуванні підприємства як системи, що підвищує її ефективність; створення нової споживчої вартості, виробленої на основі впровадження нових науково-технічних досягнень; здатність задовольняти конкретним суспільним потребам і давати ті чи інші позитивні економічні ефекти; процес створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу; процес інвестування фінансових коштів у розробку нової техніки, технології, наукові дослідження.

З іншої сторони інновації, змінюючи економічні процеси на виробництві, в господарській діяльності підприємства, змінюються самі. Досвід свідчить, що більшого поширення набули погляди на інновацію як результат нової діяльності підприємства, що приводить до створення інноваційного товару[7,8].

Відповідно вже до міжнародних стандартів інновацію розглядають як кінцевий результат інноваційної діяльності, втілений в новому (удосконаленому) товарі або технологічному процесі, який використовується у практичній діяльності або у нових підходах до соціальних послуг [9].

Варто запам'ятати, що результатом інновацій у науково-технічній, маркетинговій сфері чи сфері управління є досягнення конкурентних переваг, економічне зростання підприємства, лідерство на ринку, тобто відображення динаміки процесу економічного розвитку організації [10].

Узагальнюючи визначення вчених [9,8,11], під інновацією розуміють кінцевий результат діяльності, що спрямована на створення і використання вдосконалених чи нових товарів (виробів чи послуг), технологій їх виробництва, методів управління на всіх стадіях виробництва та збуту товарів, що сприяють розвитку й підвищенню економічної ефективності виробництва і споживання.

Не менше дискусійним є питання щодо визначення поняття «інноваційна політика». Термін «інноваційна політика» вперше був використаний у доповіді «Charpie» («Технологічні нововведення: управління та умови здійснення»), підготовленій Міністерством торгівлі США у 1967 році. Зміст поняття «інноваційної політики» з самого початку не був точно визначений, тому в різних країнах та різними вченими воно тлумачилось по-різному.

Проблемі інноваційної політики підприємств в сучасній економічній науці приділяється велика увага. Про це свідчить значна кількість опублікованих наукових праць та проведених дискусій. Аналіз підходів різних авторів до поняття «інноваційна політика» дозволяє зробити висновок про відсутність єдиного підходу щодо визначення інноваційної політики підприємств, особливо тих, які оперують на міжнародних ринках.

З позиції Ю.П. Морозова інноваційна політика повинна відповідати наступним вимогам:

- погоджувати інтереси всіх учасників інноваційного процесу;
- сприяти активності у конкурентній боротьбі;
- забезпечувати адаптацію підприємства до змін зовнішнього середовища;
- сприяти соціальної спрямованості інноваційної діяльності;
- забезпечувати реалізацію інтересів на всіх рівнях (підприємства, працівника, регіону, держави)[12].

В широкому розумінні, інноваційна політика поєднує науку, техніку, економіку, підприємництво та управління.

Дещо іншої думки дотримується Ілляшенко С.: «Головне в інноваційній політиці організації – формулювання основної цілі розробки інновації,

визначення терміну її проведення, оцінка результатів у вигляді конкретних практичних цілей, скорочення термінів впровадження нової продукції» [13].

В умовах сучасної економіки, її динамічності, конкуренції, що зростає між підприємствами на міжнародному ринку, значних темпів змін у технологіях, підприємства повинні самостійно формувати свою інноваційну політику й визначати способи її ефективною реалізації.

На рис. 1.1 представлено принципи формування міжнародної інноваційної політики підприємства.

Принципи формування інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Принцип формування умов для інноваційного розвитку підприємства на міжнародному ринку

Принцип орієнтації на потреби ринку

Принцип цілеспрямованості

Принцип комплексності

Принцип плановірності

Принцип інформаційної забезпеченості

Рис. 1.1. Принципи формування інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Джерело: складено автором на основі [14]

Детальніше про принципи:

1) **Принцип формування умов для інноваційного розвитку підприємства на міжнародному ринку.** Базується в межах головної стратегії, які спираються на

результати аналізу зовнішнього середовища та тенденцій його зміни у прогнозованому періоді та внутрішньому потенціалі підприємства;

2) **Принцип орієнтації на потреби ринку** з урахуванням створення продукції або послуг, що мають конкурентні переваги;

3) **Принцип цілеспрямованості** дає змогу через чітке визначення цілей вибрати засоби їх здійснення. Побудова «дерева цілей» дає можливість не тільки визначити основні завдання підприємства в реалізації інноваційної політики в міжнародному бізнесі, а й допоможе узгодити діяльність її підрозділів у розв'язанні проблем;

4) **Принцип комплексності** вказує на необхідність залучення в процес виробництва механізму орієнтації на інновації всіх внутрішніх елементів підприємства, так як підприємство є цілісним механізмом, в якому зміна напрямів функціонування або завдань одного елемента обов'язково буде пов'язана зі зміною інших елементів;

5) **Принцип планованості** полягає в координації планів усіх підрозділів підприємства і дає змогу враховувати завдання різних інновацій, відмінності у їх створенні та впровадженні. Принцип планованості дає змогу координувати роботу всього підприємства та передбачає неперервність інноваційних процесів;

6) **Принцип інформаційної забезпеченості** передбачає формування інноваційної політики підприємства з урахуванням сучасних досягнень у галузі науки та техніки.

Таким чином, спираючись на вищезазначені принципи, відбувається процес формування інноваційної політики підприємства, як суб'єкта міжнародного бізнесу – процес пошуку й об'єднання в єдину систему основних елементів, що відображають підхід до управління інноваційними процесами на підприємстві в руслі здійснення міжнародної інноваційної діяльності.

Тобто інноваційну політику можна вважати однією із форм стратегічного управління, яка визначає цілі та умови здійснення інноваційної діяльності

підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках та орієнтована на забезпечення конкурентоздатності.

Традиційні фактори впливу на формування інноваційної політики підприємства представлено на рис. 1.2.А елементи інноваційної політики підприємства спрямовані на вирішення проблем у певній функціональній сфері.

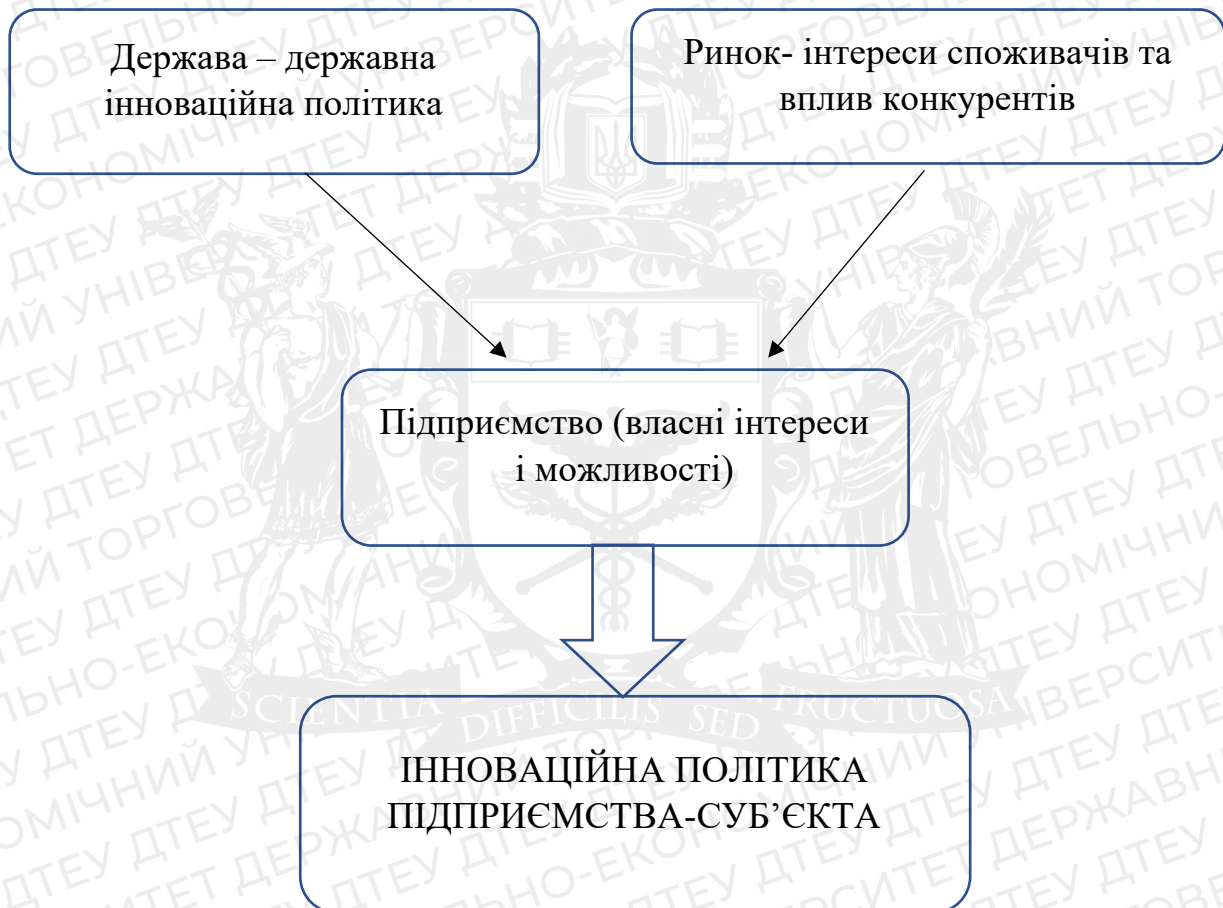

Рис. 1.2. Фактори впливу на інноваційну політику підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Джерело: складено автором на основі [14]

До елементів інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, спрямованих на вирішення проблем у певній функціональній сфері, належать: маркетингова політика; політика в галузі науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт; політика структурних змін; технічна політика; інвестиційна політика (рис. 1.3.).

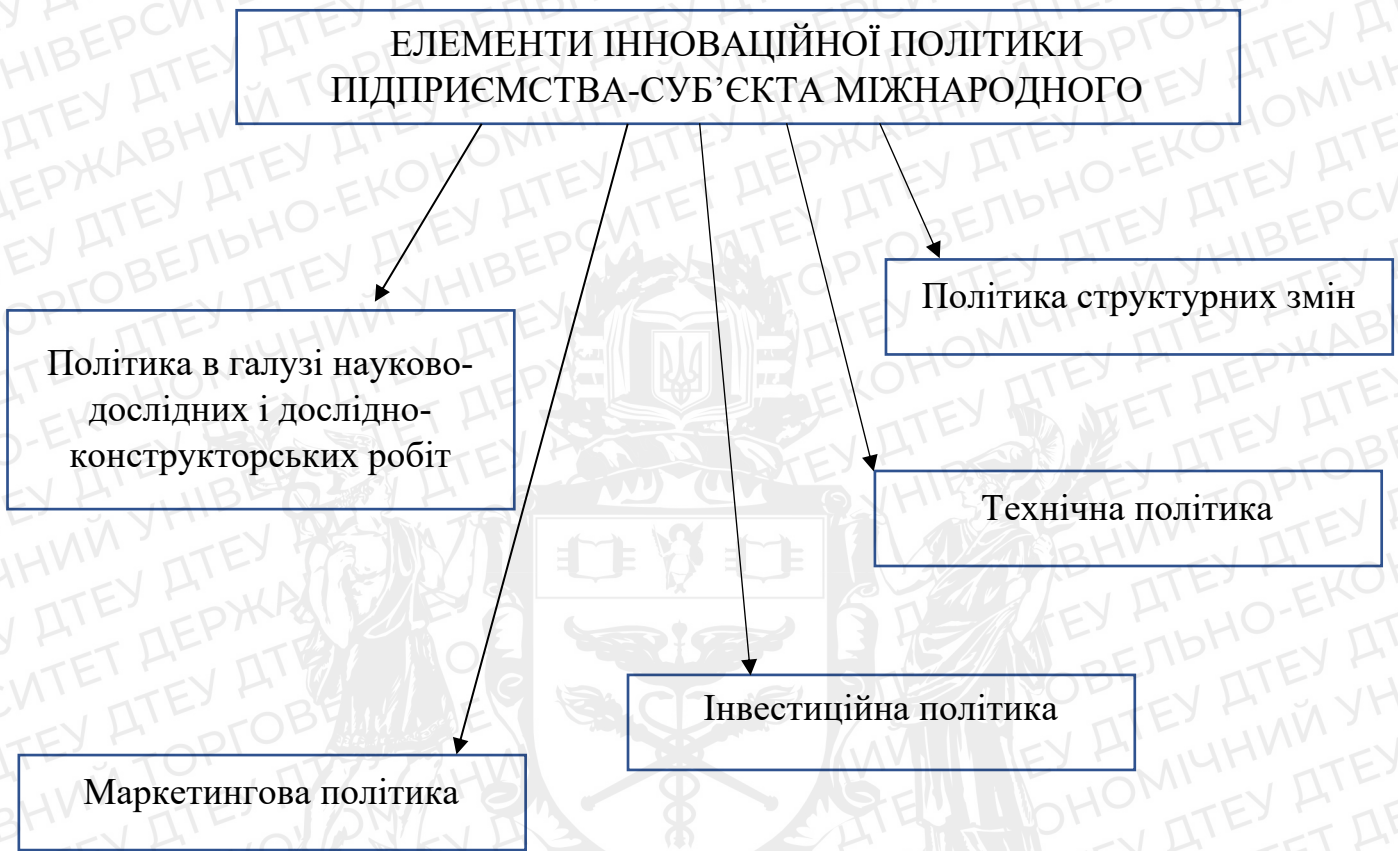

Рис. 1.3. Елементи інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Джерело: складено автором на основі [15]

Елементи інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу перебувають у постійній взаємодії. Таким чином, результатом взаємодії елементів інноваційної політики підприємства є забезпечення виготовлення та реалізації підприємством потрібної споживачам продукції з конкурентними перевагами (індивідуальними характеристиками продукції або послуг підприємства економічного, виробничого або організаційного характеру, які забезпечують переваги над конкурентами).

Схема алгоритму процесу формування інноваційної політики представлена на рис.1.4., згідно з якою можна зробити висновок, що у формуванні інноваційної

політики підприємства-суб'єкту міжнародного бізнесу одним із спонукальних чинників є ринкова конкуренція та попит

Рис. 1.4. Порядок формування інноваційної політики

Джерело: складено автором на основі [16]

Загальне формування міжнародної інноваційної політики можна представити наступним чином: виявлення актуальності формування міжнародної інноваційної політики для підприємства; оцінка інноваційного потенціалу; формування стратегії інноваційного розвитку підприємства на міжнародному ринку; розроблення програми інноваційної діяльності; створення системи оцінки інноваційної програми.

Розглянемо окремо ключові характеристики кожного етап формування міжнародної інноваційної політики та визначимо інструменти, які можуть бути застосовані на кожному із етапів.

1. Якщо у підприємства раніше не було інноваційної політики, то необхідною є актуалізація потреби у її формуванні та впровадженні. Тобто, необхідно визначити роль інноваційної діяльності у досягненні бізнес-цілей підприємства на міжнародному ринку та вирішенні маркетингової управлінської проблеми.
2. Після визначення актуальності здійснення інноваційної діяльності підприємством, необхідно оцінити рівень його інноваційного потенціалу. Даний етап передбачає визначення можливостей підприємства для здійснення інновацій та стане основою формування стратегії інноваційної діяльності.
3. Вибір стратегії інноваційного розвитку підприємства на міжнародному ринку. Велика кількість методів вибору стратегії інноваційного розвитку ґрунтується саме на оцінці інноваційного потенціалу. Тобто, після розрахунку інноваційного потенціалу одразу пропонується стратегія, що є доцільною при отриманих показниках.
4. Після визначення стратегії інноваційного розвитку підприємства на міжнародному ринку формується програма інноваційної діяльності, в межах якої конкретизуються вектори інновацій для елементів інноваційної політики та підходи до їх реалізації.
5. Для оцінки ефективності інноваційної політики підприємства на міжнародному ринку доцільним є розроблення системи показників, які б об'єктивно відображали результати інноваційної діяльності.

Тож для забезпечення системного підходу до планування та здійснення міжнародної інноваційної діяльності необхідним є формування та дотримання певного порядку формування інноваційної політики.

1.2. Аналіз міжнародної інноваційної діяльності Digital Ukraine

Як свідчить досвід економічно розвинених країн, стійке та збалансоване економічне зростання в країні базується насамперед на впровадженні технологічних інновацій. Рівень інноваційної активності підприємств є показником стабільності та конкурентоспроможності економіки країни.

Виходячи з того, що інноваційні зрушення на сучасному етапі розвитку економіки України є перспективними і забезпечують високі показники загального економічного зростання, постає необхідність на прикладі однієї компанії дослідити сучасний стан та напрямок активізації міжнародної інноваційної політики.

Прикладом успішної IT-компанії, яка впроваджує новітні технології в свою діяльність є «Digital Ukraine». Асоціація є недержавною некомерційною організацією, мета якої – формування професійного середовища в IT-індустрії, інформаційне забезпечення та консультування членів асоціації з появи та реалізації новітніх технологій, а також оперування в сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

Її основними завданнями є:

- Розвиток IT-бізнесу в Україні;
- Створення професійного середовища для формування належного рівня обізнаності у IT-індустрії, а також сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних;
- Проведення освітніх програм із основних напрямків діяльності Асоціації;
- Сприяння підвищенню ефективності функціонування IT-індустрії, а також галузей інформаційної безпеки та захисту персональних даних;
- Сприяння професійному розвитку представників українського бізнесу, що здійснюють діяльність у галузі інформаційних, комунікаційних і цифрових технологій на національному та міжнародному рівнях;
- Співробітництво з органами влади щодо нормативно-правового врегулювання законодавства в IT-індустрії, а також сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних;
- Формування стратегії розвитку IT у державних органах;
- Організація діяльності фахівців та експертів з метою дослідження проблем у IT-індустрії, а також сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних;

- Сприяння у забезпеченні дотримання законодавства у сферах ІТ, інформаційної безпеки та захисту персональних даних;
- Захист інтересів учасників Асоціації в органах державної влади, а також в інших організаціях, як в Україні, так і за кордоном;
- Співпраця з вищими та іншими навчальним закладами і організаціями з метою формування, поглиблення знань і навичок, необхідних для молодих спеціалістів у галузі інформаційних, комунікаційних, цифрових технологій, інформаційної безпеки та захисту персональних даних;
- Участь у формуванні та реалізації державної політики в сферах ІТ, інформаційної безпеки та захисту персональних даних[17].

Таким чином, компанія має досить широке поле діяльності, впроваджуючи свою діяльність не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринках.

Членами компанії є: Nota Group, IT.Integrator, Megatrade, Raiffaisen Bank та інші партнери.

Разом з членами та партнерами, компанія Digital Ukraine беруть участь у спеціалізованих міжнародних курсах, прес-конференціях, саммітах, форумах та семінарах, присвячених розвитку інновацій в бізнесі та державі, кібербезпеці та захисті персональних даних.

Виходячи з того, що інноваційні зрушення на сучасному етапі розвитку економіки України є перспективними і забезпечують високі показники загального економічного зростання, постає необхідність дослідження сучасного стану та напрямків активізації інноваційної діяльності компанії.

Digital Ukrainеразом зі своїми партнерами використовують прогресивні технології для членів-підприємств, що займаються торгівлею, а саме:

- Індустріальні технології товаропросування, які базуються на створенні наскрізного технологічного ланцюга товаропросування з використанням контейнерних, пакетних перевезень та інших сучасних товароносіїв;

- Наскрізнi автоматизованi технологiї холодильної обробки швидкопсувних товарiв, що тiсно пов'язанi з використанням сучасних видiв холодильного транспорту i холодильного торговельного обладнання;
- Iндустрiально органiзованi технологiчнi процеси складського зберiгання та обробки товарiв у пiдприємствах оптової торгiвлi, якi базуються на механiзацiї та автоматизацiї трудомiстких робiт, розподiлi працi мiж окремими категорiями складських робiтників та застосуваннi потокових принципiв органiзацiї складської переробки товарiв;
- Прогресивнi технологiї продажу товарiв i новi форми органiзацiї обслуговування покупцiв (самообслуговування);
- Автоматизованi технологiї продажу товарiв через торговi автомати;
- Сучаснi технологiї здiйснення розрахунково-касових операцiй на основi застосування ЕРРО касових термiналiв;
- Технологiї продажу товарiв iз здiйсненням автоматизованого зчитування iнформацiї штрихового кодування з метою облiку та управлiння товарними запасами та управлiння товаропросуванням;
- Iндустрiальнi технологiї попередньої пiдготовки товарiв до продажу iз застосуванням сучасних видiв фасувально-пакувального, рiзального та етикетувального обладнання [23].

Провiдне мiсце в перелiку iнновацiйних технологiй у даний час займає технологiя електронiзацiї торговельних операцiй, що знаходить свiй прояв у бурхливому розвитку електронної комерцiї та активному використаннi в процесах безпосереднього торговельного обслуговування споживачiв у торгiвлi за традицiйними формами можливостей електронних реєстраторiв розрахункових операцiй iз одночасною активiзацiєю технологiй безготiвкових розрахункiв.

Digital Ukraine є вiдносно молодого компанiєю, адже заснована лише в 2014 році. За цей час дiяльнiсть компанiї значно розширилася, надаючи консультативнi послуги, iнформацiйну пiдтримку та розробляє стратегiї пiдвищення рiвня iнновацiйностi. Разом зi своїми членами компанiя впроваджує технологiчнi

проекти будь-якої складності, співпрацюючи з більш як 40 міжнародними виробниками обладнання та програмного забезпечення.

Постійно досліджуючи новітні технології, компанія створює унікальні рішення, адаптовані до українських реалій. Так, одним із актуальних напрямків є побудова корпоративних бездротових мереж нового стандарту Wi-Fi 6, який дозволяє вчетверо збільшити пропускну здатність мережі. Подібні мережі наразі починають впроваджувати найбільші українські корпорації.

Проаналізуємо основні показники господарської діяльності компанії в період 2018-2022 років на основі статистичних даних, які були надані компанією. В табл. 1.1. наведено динаміку активів компанії «Digital Ukraine» за 2018-2022 роки. Загальний обсяг активів підприємства за 2018-2022 рр. збільшився на 54865 тис. грн або на 77,9 %. В тому числі можна було спостерігати різке зменшення обсягу нематеріальних активів на -13 тис. грн (-5,1%). У структурі активів підприємства переважала частка оборотних активів.

Таблиця 1.1

Динаміка і структура компанії «Digital Ukraine» за 2018-2022 рр, тис.грн

Статті активів	На дату					Відхилення			
						Базисне, 2022/2018		Ланцюгове, 2022/2021	
	2018	2019	2020	2021	2022	Абс, тис. грн	Відн, %	Абс, тис. грн	Відн, %
I. Нематеріальні активи	256	279	281	206	243	-13	-5,1	37	17,9
- основні засоби	10289	10339	10669	11230	11400	1111	10,8	170	1,5
- інші	1599	1677	1800	1900	1969	370	23,1	69	3,6
II. Оборотні активи	70123	74559	79278	119085	125001	54878	23,4	5916	4,9
- дебіторська заборгованість	68900	80330	81820	140497	146789	77889	113,0	6292	4,5
- гроші та їх еквіваленти	81345	90050	110857	229028	240766	159421	195,9	11738	5,1
- інші оборотні активи	5434	6988	8339	14889	15609	10175	187,2	720	4,8
Активи разом	70379	74838	79559	119291	125244	54865	77,9	5953	5,0

*складено за даними фінансової звітності компанії [30,31]

В табл. 1.2. наведено динаміку пасивів компанії «Digital Ukraine» за 2018-2022 роки.

Таблиця 1.2

Динаміка і структура пасивів компанії «Digital Ukraine» за 2018-2022

рр, тис.грн

Статті пасивів	На дату					Відхилення			
						Базисне, 2022/2018		Ланцюгове, 2022/2021	
	2018	2019	2020	2021	2022	Абс, тис. грн	Відн , %	Абс, тис. грн	Відн, %
I. Власний капітал	4770	4899	5012	5012	5204	434	9,1	192	3,8
- нерозподілений прибуток	53400	56899	69818	92342	98900	4550 0	85,2	6558	7,1
Резервний капітал	1002	1150	1253	1253	1300	298	29,7	47	0,0
II. Позиковий капітал	10405	11091	13118	9203	10440	35	0,3	1237	0,1
- кредиторська заборгованість з оплати праці та страхування, з бюджетом	1890	2400	775	5132	5338	3448	1,8	206	4,0
Інші с-ті пот.зобов'язань	3850	3999	4937	8646	9978	6128	159, 1	1332	15,4

*складено за даними фінансової звітності компанії [30,31]

Як свідчать дані табл. 1.2, в цілому за 2018-2022 рр. обсяг власного капіталу компанії збільшився на (+9,1 %). У 2022 році відбулося зростання інших статей поточних зобов'язань, в цілому на 159,1 % або 6128 тис.грн порівняно з 2018-м роком.

Охарактеризуємо особливості здійснення зовнішньої політики Digital Ukraine(табл. 1.3). Спершу, проаналізуємо загальний обсяг експорту досліджуваної компанії.

Таблиця 1.3.

**Динаміка показників зовнішньої політики компанії Digital Ukraine за
2018-2022 рр., тис.грн**

Товарні групи	Період					Відхилення 2019-2021 рр.		Відхилення за 2020-2021 рр.	
	2018	2019	2020	2021	2022	тис.гр н	%	тис.г рн	%
Чистий дохід від реалізації товару, робіт, послуг) на зовнішній ринок, тис. грн.	1 110 567	1 230 880	1 370 591	1 076 806	1 120 455	9888	0,8	43649	3,9
Сукупний чистий дохід від збуту продукції, тис. грн.	1 233 099	1 367 885	1 490 567	1 120 030	1 234 560	1461	0,0	114 530	10,2
Частка експорту у чистому доході, %	52	56	71	60	65	13	25	5	8,3

*складено за даними фінансової звітності компанії [30,31]

Як свідчать дані табл. 1.3., в цілому у 2022 році порівняно з 2018-м роком обсяг експорту суттєво не змінився(0,8 %) або – 9 888 тис.грн., це може бути показником стабільності та вчасної реакції на такі глобальні виклики, як пандемія або інші зовнішні чинники.

Таким чином, бачимо стабільну картину, без суттєвих та різких знижень показників (окрім нематеріальних активів останніми роками), не дивлячись на це, компанія в своєму буклеті зазначає успішну діяльність та фіксує обіг в 2020 році розміром 1,1 млрд. грн.

Висновки до розділу 1

Інновація (нововведення) – це кінцевий результат творчої діяльності, який втілюється у вигляді нових або вдосконалених продуктів, що продаються на ринку, або нового або вдосконаленого технологічного процесу, що використовується на практиці.

Інноваційна політика – це складова політики діяльності підприємства, спрямована на розробку та реалізацію інновацій, що передбачає визначення інноваційних цілей та напрямків інноваційного розвитку підприємства, розробку програми, що містить у собі певний набір інноваційних проектів.

В умовах сучасної економіки, її динамічності, конкуренції, що зростає між підприємствами, значних темпів змін у технологіях, підприємства повинні самостійно формувати свою інноваційну політику, спираючись на загальні принципи формування, враховувати фактори впливу та визначати способи її ефективної реалізації.

Виходячи з того, що інноваційні зрушення на сучасному етапі розвитку економіки України є перспективними і забезпечують високі показники загального економічного зростання, постає необхідність на прикладі однієї компанії дослідити сучасний стан та напрямок активізації міжнародної інноваційної політики.

Прикладом успішної ІТ-компанії, яка впроваджує новітні технології в свою діяльність є «Digital Ukraine». Асоціація є недержавною некомерційною організацією, мета якої – формування професійного середовища в ІТ-індустрії, інформаційне забезпечення та консультування членів асоціації з появи та реалізації новітніх технологій, а також оперування в сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

Аналіз міжнародної інноваційної діяльності компанії показав, що не дивлячись на короткий термін діяльності компанії, вона розширює свої межі, має зв'язок з іншими подібними компаніями за кордоном та впроваджує інноваційну діяльність на території України.

РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ DIGITALUKRAINE В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

2.1 Дослідження стану та тенденції розвитку міжнародної інноваційної політики в Digital Ukraine

Нова революція у сфері інновацій пов'язана із цифровізацією, яка призводить до трансформації цілих галузей. Кількість цифрових інновацій зростає в чотири рази. На цей сектор припадає 12% усіх патентних заявок, а щорічні темпи зростання патентної активності становлять 13%. До війни українська ІТ-галузь була одним із найбільших експортерів ІТ-послуг в Європі. ІТ-ринок стабільно зростає як за рахунок формальної освіти, так і світчингу (перекваліфікації). Галузь щороку демонструвала зростання 25–30% та генерувала понад 4% ВВП країни. Нині в ІТ-індустрії працює приблизно 330 тис. спеціалістів. ІТ є однією з провідних індустрій української економіки яка щороку стрімко зростає [26].

Digital Ukraine бере активну участь в розвитку міжнародної діяльності, тому за останні 6 років частка експорту послуг зростає з 1,8% до 3,5%. Таким чином, майже 40% від усіх послуг, що експортує Україна на зовнішній ринок, це послуги ІТ. В ІТ-індустрії працює 2% усіх зайнятих осіб, що залучені в економіці країни. Це становить 3,5% у ВВП. ІТ-галузь здебільшого орієнтована на експорт. Останні 6 років обсяг експорту комп'ютерних послуг зростає у середньому на 26,8% щороку й у 2021 році досяг 6,9 млрд дол. США.

Повномасштабна війна струснула індустрію, але не зламала: за даними ІТ Ukraine Association, понад 34,3% компаній успішно пристосувалися до нових реалій, ще 61,3% подолали достатню кількість проблем, щоб мати змогу стабільно працювати, в ці данні входить і Digital Ukraine. Проекти, на реалізацію яких раніше відводили в асоціації 1,5–2 роки, нині втілюються за 2–3 місяці. Порівняно з 2014 роком (роком відкриття компанії) галузь зростає від 3 до 7 разів. [27]. Ці результати були досягнуті за допомогою впровадження інноваційних технологій.

Таким чином, для досягнення мети інноваційної діяльності асоціації Digital Ukraine необхідно здійснювати пошук нових способів та можливостей, більш раціонально використовувати наявні ресурси, впроваджувати найновіші досягнення для задоволення потреб споживачів.

Сьогодні міжнародне співставлення щодо інноваційного розвитку забезпечують численні рейтинги та індекси. Зокрема, Україна представлена у більшості з них, які дають оцінку стану та потенційних можливостей використання інновацій, забезпечення у сфері технологій та інновацій конкурентоспроможності. Одним з найбільш поширених у світі індексів, що відображає потенціал інноваційної діяльності та її основні результати вважають Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index), що, по суті, виступає середнім значенням двох субіндексів (табл. 2.1.).

Таблиця 2.1.

Глобальний індекс інновацій			
Субіндекс інноваційних витрат (Innovation Input)		Субіндекс інноваційних результатів (Innovation Output)	
1	Інституції, за якими аналізується політичне середовище, регуляторне середовище та бізнес-середовище	1	Знання та результати наукового пошуку(рівень розробки нових знань, техніки, технології, темпи їх поширення та вплив на знання)
2	Людський капітал і дослідження. В межах даного показника визначається стан розвитку освіти в цілому та вищої освіти зокрема, а також рівень проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт		
3	Інфраструктура, до складу якої зараховують загальну інфраструктуру, інформаційно-комунікаційні технології, екологічну стійкість	2	Креативність або результати творчої діяльності (аналізуються нематеріальні активи, частка новітніх (креативних) товарів та послуг, інтернет-творчість тощо)
4	Рівень розвитку ринку, що визначається кредитною політикою, інвестиційною політикою, конкурентними відносинами, торгівельними операціями та масштабами ринку		
5	Рівень розвитку бізнесу або бізнес-досвід (висококваліфіковані робітники та частка зайнятості у наукоємних галузях, інноваційні зв'язки, рівень поглинання знань)		

Джерело: складено автором на основі [28]

Позиції України (та окремих її підприємств, таких як асоціація Digital Ukraine) у міжнародних рейтингах, що відображають стан розвитку інноваційної

діяльності засвідчують, з одного боку, наявність високого рівня освітньо-наукового потенціалу, який є підґрунтям для продукування новацій, інновацій, наукових розробок, нової техніки чи технології тощо. Але, з другого боку, наочно, на прикладі асоціації «Digital Ukraine» демонструє цілий спектр проблем:

- наявність неефективного та слабкого механізму впровадження інновацій у сферу економічної діяльності та подальшої комерціалізації;
- недостатній рівень державної підтримки інноваційних проектів та їх фінансування як з державного бюджету, так і за рахунок приватних інвесторів;
- мінімальне використання можливостей передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, особливо щодо науково-технологічного співробітництва, розвитку підприємництва та промислової політики;
- зменшення обсягів фінансування науки та інновацій, розвитку освіти;
- поширення корупції та політичної нестабільності;
- низький рівень кооперації між інноваційними підприємствами та науково-дослідними установами.

Також в процесі дослідження тенденцій та розвитку міжнародної діяльності «Digital Ukraine», виявили ряд внутрішніх та зовнішніх чинників, які перешкоджають міжнародній інноваційній діяльності компанії, серед яких виділимо:

- Відсутність власних фінансових ресурсів на інвестування в розробку або вдосконалення наявних;
- Низька інноваційні інтенсивність, активність в процесі здійснення інноваційної діяльності та повільне нарощування темпів;
- Відсутність ринкових можливостей втілення інновацій;
- Нерозвинутість комунікаційних зв'язків з навними міжнародними споживачами/клієнтами;
- Слабка підтримка членів управлінської команди під час «провальних» проектів;

- Низький рівень диверсифікації діяльності та страх «швидкого переорієнтування»;

Та багато інших чинників, котрі виникають майже не щодня та викликають ряд труднощів для асоціації та її партнерів. Нині складно стало оперувати компанії на міжнародній арені через високу конкуренцію та конкурентоспроможність товару/послуг, які вони надають. На жаль, на нашу думку, більшість партнерів та сама компанія «Digital Ukraine», бояться ризику або великих втрат на ринку, тому поки що усі зусилля спрямовані на внутрішній ринок, особливо коли це дуже важливо для країни, адже єдина сфера економіки під час війни, яка показала позитивне значення та зріст (!), це була ІТ-сфера.

2.2 Пріоритети розвитку міжнародної інноваційної політики в Digital Ukraine

Як ми зазначали раніше, інноваційні технології сьогодні є економічною опорою будь-якої держави, а в майбутньому може стати технологічним драйвером розвитку країни. Тому зараз важливо створити для бізнесу всі умови, аби він й надалі мав змогу стабільно працювати та розвиватись. Досвід Організації економічного співробітництва та розвитку показує, що в першу чергу повинна країна вирішувати структурні проблеми, а потім вже підприємство, якщо звісно, країна хоче зміцнити свою інноваційну екосистему. Особливо це стосується України та її післявоєнного становлення, тож вважаємо необхідним запровадити в підтримку асоціації «Digital Ukraine» на українському ринку, такі заходи, зокрема:

- розроблення консенсусної загальнодержавної стратегії для ринку інноваційних технологій та створення національного консенсусу щодо їх ролі, очікуваного внеску в економічне зростання;
- поступове збільшення бюджетної підтримки і встановлення довгострокових інвестицій як на рівні ЄС;
- перегляд механізмів міжвідомчої координації з використання найкращих практик та рекомендацій;

- удосконалення політики та заходів на користь стимулювання бізнес-інновацій;
- вирішення питання витоку з країни кваліфікованих кадрів [33]. Вважаємо, що тільки держава може забезпечити концентрацію фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках науково-технологічного розвитку країни, здійснення моніторингу та прогнозування розвитку технологій у світі.
- підтримка іноземних партнерів та залучення нових для збереження існуючої науково-дослідної та інноваційної бази, а також створення нових можливостей для асоціації та її партнерів;
- підвищення ролі вищих навчальних закладів як «інкубатора» фундаментальних і прикладних досліджень та розробок, а також місця для реалізації стартап-ідей [34].
- Проведення стажувань з подальшим працевлаштуванням в таких компаніях-членах асоціації «Digital Ukraine».

Ці заходи можна досягти шляхом фінансування найбільш привабливих технологій, забезпечивши взаємодію вищих навчальних закладів з компаніями та іншими інноваційними/дослідницькими установами, а також формування державної підтримки найбільш цікавих проектів.

При успішному впровадженні напрямів інноваційного розвитку зазначених вище, для асоціації та її членів з'являться нові перспективи розвитку. Зокрема, це розвиток сильної та стійкої інноваційної екосистеми, яка може сприяти соціально-економічному розвитку країни та створення нових можливостей для українських стартапів та інноваційних малих і середніх підприємств шляхом залучення підтримки іноземних партнерів.

Серед інших перспектив – оптимізація інноваційної системи та формування прогресивних форм ринкових інститутів, може допомогти залучити нові інвестиції та створити робочі місця в асоціації.

Що стосується Digital Ukraine, то для розвитку економічної діяльності не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку, необхідно притримуватися таких рекомендацій:

- активно залучатись до державних програм та ініціатив, спрямованих на підтримку інноваційної діяльності;
- розробляти та впроваджувати нові технології для підвищення ефективності та якості своєї діяльності, дивлячись на успішний іноземний досвід;
- розвивати електронну комерцію та онлайн-торгівлю членів-партнерів асоціації;
- забезпечувати постійне навчання та розвиток своїх працівників та ввести мотивуючі заходи в кадровій політиці.

Якщо спиратися на дослідження, які були проведені для асоціації Digital Ukraine, то для поліпшення нинішньої ситуації асоціації, їй необхідно дотримуватися таких заходів:

1. Оптимізація роботи усередині компанії. Covid-19 та повномасштабне вторгнення РФ на територію України показало, що можна з легкістю оптимізувати роботу, тим самим дати можливість співробітникам працювати не виходячи з дому, чергуючи один з одним. По-перше, це дає можливість співробітникам почувати себе комфортно та безпечно, змінювати обстановку та не почуватися виснаженими. Чергування дистанційного режиму з режимом офлайн є мотивуючим фактором для тих співробітників, котрі хочуть долучитися до Digital Ukraine;

2. Конкуренція. Як ми зазначали раніше, конкуренції на ринку як на внутрішньому, так і на зовнішньому – достатньо. Аби утримати позиції на ринку або підвищити рівень – необхідно постійно вдосконалювати свою діяльність, урізноманітнювати спектр послуг та товарів, переглядати політику компанії та залучати нових партнерів;

3. Потік кадрів. Інші компанії, які швидко розвиваються в інноваційній галузі в Україні або закордоном можуть мати кращі умови праці або додаткові

винагороди. Потік кадрів майже неможливо прорахувати, адже компанії вдаються до різних дій, аби «заманити» до себе найкращого фахівця. Digital Ukraine має переглянути свою кадрову політику та збільшити кількість винагород для того, аби їх співробітники мали мотивацію та відчували себе корисними;

4.Перехід на R&D центри. Переваги R&D є очевидні — власний центр розробки, надає доступ до великого резерву талантів, можливість будувати свою корпоративну культуру в команді та повністю контролювати внутрішні робочі процеси. Крім того, забезпечення R&D-команди виявляється дешевшим за утримання розробників на аутсорсі. Digital Ukraine лише напрацьовує цей варіант. Порівнюючи витрати та доходи від цього;

Дані заходи можуть значно підвищити оперативну діяльність асоціації, особливо під час війни. Варто зазначити, що аутсорсинг – суперечливий процес, який має переваги і недоліки як для підприємств, що його застосовують, так і для країни в цілому.

Таким чином, говорячи про оновлення та післявоєнний період в Україні, дані заходи та рекомендації можуть підвищити діяльність компанії та матимуть супротив значним викликам для інноваційного розвитку бізнесу. Повномасштабне вторгнення призвело до значної деградації інноваційних екосистем високотехнологічних секторів та малих і середніх підприємств, багато інноваційних малих і середніх підприємств припинили свою діяльність, а науково-дослідні інститути та агенції з розвитку перейшли в режим виживання. Перспективи інноваційного розвитку бізнесу в післявоєнній Україні полягають в оптимізації інноваційної системи та державній підтримці найбільш цікавих проектів.

Таким чином, інноваційна політика будь-якого підприємства має постійно розвиватися та вдосконалюватися для того, аби гідно відповідати на усі виклики мінливого ринку. Саме інноваційність допомагає підприємству конкурувати не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку.

Висновки до розділу 2

Digital Ukraine бере активну участь в розвитку міжнародної діяльності, що підтверджується ростом ВВП за останні 6 років. Повномасштабна війна струснула індустрію, проте це не суттєво вплинуло на асоціацію. Численні міжнародні індекси, які були досліджені нами, показали, що Україна обіймає гірші позиції за останні чотири роки. Проте, дані рейтинги зазначають високий рівень освітньо-наукового потенціалу, яке є підґрунтям для продукування інновацій, наукових розробок, нової техніки чи технології, тощо.

Тож повноцінний аналіз компанії Digital Ukraine був проведений за допомогою позицій України в світових рейтингах та індексах.

Що стосується рекомендацій та заходів для поліпшення діяльності компанії, то в першу чергу, ми зазначили, що країна має задавати «тон» та працювати над поліпшення інноваційності взагалі, створюючи усі можливості для розвитку підприємств.

Якщо говорити про Digital Ukraine, то ми підготували ряд рекомендацій та заходів, здійснюючи які, компанія зможе утримати наявні позиції та поліпшити свою діяльність під час післявоєнної відбудови. До них відносяться як внутрішні, так і зовнішні заходи: (активне долучення до державних програм, розробка та впровадження нових технологій, розвиток електронної комерції, постійне навчання та розвиток працівників, внутрішня оптимізація роботи, протистояння конкуренції, мотивуюча кадрова політика та перехід на R&D центри).

Також було зазначено, що саме інноваційність допомагає підприємству конкурувати не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином, у випускній кваліфікаційній роботі було виконано ряд поставлених завдань:

Розглянуто сутність інноваційної політики та ключові характеристики. Визначені основні проблеми інноваційної політики підприємств в сучасному мінливому ринку. Розглянуті принципи формування інноваційної політики підприємств та детально охарактеризований кожен. В роботі також зазначені фактори впливу та елементи інноваційної політики підприємства.

Аналіз міжнародної діяльності Digital Ukraine показав, що дана асоціація є відносно молодою на українському ринку, проте встигла себе позитивно зарекомендувати серед інших компаній-конкурентів. В роботі було зазначено її основні завдання та члени компанії, з якими успішно співпрацює асоціація.

Разом з членами та партнерами, компанія Digital Ukraine беруть участь у спеціалізованих міжнародних курсах, прес-конференціях, саммітах, форумах та семінарах, присвячених розвитку інновацій в бізнесі та державі, кібербезпеці та захисті персональних даних. Для того, щоб комплексно проаналізувати інноваційну діяльність ми створили схему, з послідовними етапами комплексного аналізу.

Постійно досліджуючи новітні технології, компанія створює унікальні рішення, адаптовані до українських реалій. Так, одним із актуальних напрямків є побудова корпоративних бездротових мереж нового стандарту Wi-Fi 6, який дозволяє вчетверо збільшити пропускну здатність мережі. Подібні мережі наразі починають впроваджувати найбільші українські корпорації. Також ми вирішили проаналізувати основні рейтингові індекси цифровізації та визначили, що застосування цих індексів дозволяє оцінити загальний рівень розвитку цифрової економіки, інноваційної політики, використання інформаційно-комунікаційних технологій у багатьох країнах світу, зокрема й Україні, та порівнювати його в динаміці та в рамках певного часового періоду з іншими країнами регіону або схожими за певними параметрами країнами.

Digital Ukraine бере активну участь в розвитку міжнародної діяльності, тому за останні 6 років частка експорту комп'ютерних послуг у ВВП зростає з 1,8% до 3,5%, а загалом в експорті послуг – з 13,4% до 37,8%. Тобто майже 40% від усіх послуг, що експортує Україна на зовнішній ринок, це послуги ІТ. Повномасштабна війна струснула індустрію, але не зламала: за даними ІТ Ukraine Association, понад 34,3% компаній успішно пристосувалися до нових реалій, ще 61,3% подолали достатню кількість проблем, щоб мати змогу стабільно працювати, в ці данні входить і Digital Ukraine.

Сьогодні міжнародне співставлення щодо інноваційного розвитку забезпечують численні рейтинги та індекси. Зокрема, Україна представлена у більшості з них, які дають оцінку стану та потенційних можливостей використання інновацій, забезпечення у сфері технологій та інновацій конкурентоспроможності. Аналіз даних в представлених таблицях свідчить, що у 2022 році Україна обіймає гірші позиції за останні чотири роки. Проте протягом досліджуваного періоду доволі сильні позиції Україна стабільно має за такими показниками Глобального індексу інновацій як результати наукового пошуку, а також креативність. Крім того, Україна має доволі високі показники за такими індикаторами як зайнятість у наукоміській діяльності, поширення широкосмугового інтернету (зв'язку), витрати на інновації, які не стосуються НДДКР, експорт наукоміських послуг.

Що стосується рекомендацій та заходів для поліпшення діяльності компанії, то в першу чергу, ми зазначили, що країна має задавати «тон» та працювати над поліпшення інноваційності взагалі, створюючи усі можливості для розвитку підприємств. Також було зазначено, що саме інноваційність допомагає підприємству конкурувати не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку.

Якщо говорити про Digital Ukraine, то ми підготували ряд рекомендацій та заходів, здійснюючи які, компанія зможе утримати наявні позиції та поліпшити свою діяльність під час післявоєнної відбудови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ніббе Дж. Інноваційна політика майбутнього: Політика ЄС в сфері інноваційного розвитку повинна тримати економічний ріст / Звіт компанії «Ернст енд Янг». – 2013. – 40 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://futureview.info/documents/52776027664ed20000000003.pdf>.
2. Антонюк Л. Шляхи інтеграції України в глобальну інноваційну систему // Л. Антонюк // Спільний європейський економічний простір: гармонізація мега регіональних суперечностей : моногр. за заг. ред.: Д. Г. Лук'яненко, В. І. Чужикова. – К. : КНЕУ, 2007. – С. 324–342.
3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс] / Авт.-упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жилияєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко. – К. : Парламентське вид-во, 2009. – 632 с. – Режим доступу : <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/doccatalog/document?id=48722>.
4. Кужель В. М. Методичні підходи до формування моделі управління технічним Розвитком підприємств / В. М. Кужель // Формування ринкових відносин України.– 2006. – № 3. – С. 47–51.
5. T. Jarus, Niemaryzyka, niema innowacji, Portal innowacji [Електронний ресурс].–Режимдоступу: http://www.pi.gov.pl/parp/chapter_86196.asp?soid=A805BEAED1F24A8890FCF66E4AE57D13.
6. Шумпетер Й. А. Історія економічного аналізу : в 3 т. / Шумпетер Й. ; [пер. загл. В. С. Автономова]: Економічні школа, 2004. — Т. 1. LVI. — 2004. — 496 с.
7. Маркетингове забезпечення інноваційних процесів промислових підприємств: монографія [Електронне видання] / Н. С. Кубишина, С. О. Лебеденко, Є. В. Гнітецький, О. В. Черненко та ін. – Київ : НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2017. - 166 с. Ум.др. ар.-9,76

8. Маркетинговий механізм впровадження інноваційних розробок підприємствами енергетичного машинобудування . Монографія /Н.С.Кубишина, О.Ю.Цапук, С.О.Солнцев . – Київ : НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2017. - 220 с. Ум.др.арк.- 12,79.
9. Інновації у маркетингу і менеджменті: монографія / за заг. ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка.–Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2013. – 616с.
- 10.Ілляшенко С.М. Маркетинг інновацій та інновації в маркетингу: Монографія / За ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенко — Суми., Університетська книга, 2008. — 615 с.
- 11.Максимова Т.С. Формування інноваційної політики підприємства: / Т. С. Максимова, О. В. Філімонова, К. В. Лиштван/ Економічний вісник Донбасу No 2 (20), 2010
- 12.Морозов Ю.П., Гаврилів А.І., Городнів А.Г. Інноваційний менеджмент: Учб.пос для ЗВО: ЮНІТІ-ДАНА, 2003. 471 с.
- 13.Ілляшенко Н.С. Організаційно-економічні засади інноваційного маркетингу промислових підприємств : монограф. / Н.С. Ілляшенко. — Суми : «В-во СумДУ», 2011. — 192 с.
- 14.Дудар Т.Г. Інноваційний менеджмент: [навч. посіб.] / Т.Г. Дудар, В.В. Мельниченко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
- 15.Максимова Т. С. Формування інноваційної політики / Т. С. Максимова, О. В. Філімонова, К. В. Лиштван. // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – No2. – С. 181–183.
16. Маслак О. І. Управління інноваційним потенціалом підприємства в умовах циклічності / О. І. Маслак, О. О. Безручко, М. В. Маслак. // Економіка і організація управління. – 2014. – No1. – С. 166–173.
- 17.Офіційний сайт Digital Ukraine. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://digitalua.org/?fbclid=IwAR3BcoO_VE7Mm6DNybe4wWbgCPbf6JO_pvxZVSvPnG7O2rkRYE-CDQ_-4us#partner

18. Мазаракі А. А. Економіка торговельного підприємства: підручник Київ: Хрещатик, 1999. 797 с.
19. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації; Монографія. – К.: КНЕУ, 2003. – 394 с.
20. Семенов А.Ю. Аналіз світових рейтингів оцінки формування та розвитку цифрової економіки та місце України в них. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2020. Вип. 43. С. 38—43.
21. Андрощук Г.О. Цифрова трансформація економіки України в умовах воєнного стану: роль інтелектуальної власності // Цифрова трансформація та цифрова економіка в умовах воєнного стану: аспекти інтелектуальної власності. Збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем економіки інтелектуальної власності, Збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем економіки інтелектуальної власності, 27 травня 2022 р., Київ: НДІ інтелектуальної власності НАПрН. України, 2022. – С. 13–21.
22. Оксана Войтко Military-tech в Україні: аналізуємо стан індустрії, проблеми та перспективи галузі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/military-tech-in-ukraine/>
23. Global Innovation Index 2022. Global Innovation Index : веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
24. European Innovation Score board (2021), Most Innovative Countries, available [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45940>
- Global Innovation Index (2021), “Global Innovation Index”, available [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
26. Bloomberg (2022), The Bloomberg innovation index”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/most-innovative-countries>

27. Тулай О.І. Державне фінансування освіти: роль та значення в умовах формування засад сталого людського розвитку. Академічний огляд. 2015. No 2(43). С. 13-23.
28. OECD. Building back a better innovation ecosystem in Ukraine. 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/building-back-a-better-innovation-ecosystem-in-ukraine-85a624f6>
29. В Україні запрацювали чотири фонди відновлення: що це і як допомогти. 2022. Економічна правда. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/03/12/683904/>
30. Фінансова звітність компанії IT.Integrator. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://clarity-project.info/edr/31091208/finances?current_year=2022
31. Фінансова звітність компанії IT.Integrator. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://it-integrator.ua/sites/default/files/imce/audytorskyy_zvit_it-integrator_2019rik.pdf